

SUURIKOKOISTEN ROTUJEN PENTUJEN

RUOKINTA KASVUHÄIRIÖIDEN VAIKUTUKSIA

Ravinnon vaikutukset kasvavissa pennuissa on yksi kiistanalaisimmista aiheista, varsinkin suurikokoisen rodun kasvuiällä. Pienemmillä ja keskikokoisilla koirilla ei tätä yhtä yleisesti esiinny. Tässä artikkelissa keskitymme nimenomaan suurikokoisiin rotuihin, joiden lonkka- ja niveltulokset kertovat karua tarinaa. Syitä ongelmiin haetaan milloin mistäkin, oletuksia syistä on monia. Yksi näistä käsittelee ylikuokintaa eli oletusta, jossa mahdollisimman nopea kasvu on hyödyllisintä. Tämä saavutetaan mahdollisimman suurella määrällä ravintoaineita eli vahvaa penturuokaa lisättynä vitamiini- ja hivenaineannostelulla koko kasvuiän.

I. Periaatteellisia kysymyksiä.

Suurimmat ongelmat kiteytyvät tärkeysjärjestyksessä seuraaviin:

1. Kalkki: Ihanteellisena kalkin määränä pidetään 1-2,5 %, joka yleisesti ottaen on oikea. Kuitenkin, kun kysymyksessä suuret rodut, esimerkiksi Tanskan Doggi, ollaan tämän ihanteellisen määrän alapäässä eli lähempänä 1% kuin 2,5 %. Yli 3 % kalkkipitoisuutta pidetään jo suoranaisena syynä luuston kasvuhäiriöihin. On kuitenkin muistettava D-vitamiinin kalkin imeytymistä lisäävä vaikutus sekä fosforin yhteisvaikutteisuus.

2. Energia: Jos päivittäisen ravinnon kaloripitoisuus on suuri, tuloksena on nopea kasvu. Nopea kasvu taas lisää massa, jonka kehittymätön luuranka joutuu tukemaan. Tämä aiheuttaa mikroskooppisia vahinkoja luuston kudoksille, johtaen epämuodostumiin ja luuston kasvuhäiriöihin sekä mahdolliseen krooniseen nivelkipuun. Käytännössä tähän voidaan vaikuttaa suoraan ravinnon rasva- ja valkuaispitoisuutta valvomalla. Suurten rotujen tulisi saada rasvaa vähintään 12 %, enintään 15 % ja max 24 % valkuaista.

3. Valkuainen: Valkuaisen osuus ravinnosta tulisi olla erittäin korkea (30-32 %) n. 8-12 viikon ikään ja tämän jälkeen alhaisempi (20-23 %) täysikasvuiseksi asti. Ylimääräinen valkuainen, jota koira ei pysty käyttämään muutetaan kehossa taas energiaksi. Sitä ei käytetäkään kudosten rakentamiseen. Tällöin palataan yllämainittuun sekä rustojen ylikasvuun. (kts. seuraava sivu).

II. Ruokinta tapa

Vaikka tarkkaan valitaan korkealaatuinen ruoka, jossa on rajoitettu yllämainittuja kalkkia, energiaa ja valkuaista, on yhtä tärkeää valvoa ruokintamääriä. Jos pentu syö liikaa, se saa liikaa juuri näitä ravintoaineita, joita pyrimme rajoittamaan. Seuraavat ohjeet auttavat valvomaan ylikuokinnan vaaraa:

- Pennun ollessa alle 6 kk, ruokinta kolme kertaa päivässä niin paljon, kuin pentu haluaa syödä, mutta vain rajoitetun ajan esimerkiksi 10 minuuttia
- Yli 6 kk, mutta alle aikuisikää, ruokinta kaksi kertaa päivässä niin paljon kuin

haluaa, mutta taas rajoitetun ajan.
(esim. mainittu 10 minuuttia).

- Koiran pitäminen hoikkana kasvuiän

Kasvu vaiheessa ei tulisi kiinnittää liikaa huomiota turkinkuntoon tai lihastenkasvuun. Pennun aineenvaihdunta keskittyy kasvuun ja lisäravinto, jonka mahdollisesti tarkoitamme turkkiin tai lihaksistoon, päättyy kuitenkin liikakasvuun.

”Laihalle nuorelle koiralle lisämäärän, eli lihottamiseen pyrkivän ruokinnan tulos päättyy liikakasvuun -> kasvu häiriöihin”

- Ell Per Axelsson

Ruokinta kasvuhäiriöiden minimoimiseksi

Ruokinnan osuuden vaikutukset kasvuhäiriöihin ovat huomattavat. Eri ruokavalioiden vaikutukset eri roduissa ovat osittain erilaiset. Suurten rotujen ongelmat eroavat pienten rotujen ongelmista. Sekä olosuhteet, että liikunta vaikuttavat. Lihaksiston heikkous, ylipaino ja/tai liiallinen liikunta antavat kasvaville nivelille mahdollisuuden rasittua ja tästä johtuvat nivelrikot eroavat perinnöllisten vaikutusten aiheuttamista kasvuhäiriöistä. Kuitenkin kyseessä nimenomaan nivelet, joiden kasvu ei tapahdu normaaleissa rajoissa. Yliruokinta on noussut yhä merkittävämpään asemaan johtuen paineista saada nuoret koirat (käytännössä vielä pennut) nopeasti pärjäämään näyttelyissä. Jotta tämä onnistuu, on nuoren koiran jo oltava mahdollisimman kehittynyt ja aikuisen tasolla. Tämä yleisimmin saadaan aikaan ruokinnalla. Kasvava koira kuitenkin suuntaa pääenergiänsä kasvuun. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kaikki koiran saamat ravintoaineet suuntautuvat nimenomaan kasvuun ja kasvun tukemiseen. Tällä yliruokinnalla voidaan suoranaisesti

aiheuttaa kasvuongelmia, nivelet saavat liikaa ravintoa ja tätä kautta kasvuhäiriöitä eli nivelistö ei kehity tarkoitetulla tavalla, vaan yli kasvaa. Nivelistö kehittyy rustosta ja rusto kasvaa ravinnosta. Rusto luutuu rodun koosta riippuen n. 12-18 kk ikäisenä eli pentuajan kasvuhäiriöstä muodostuu täysikasvuiselle elinikäinen ongelma. Ruokinnan suunnittelun tulee alkaa jo ennen astutusta.

SIKIÖSTÄ TERVEEKSI VANHUKSEKSI

Sikiön kehitys alkaa uroksen siittiön vahvuudesta. Tämä liitettynä nartun munasolun ja tämän kiinnittymiseen, aloittaa sikiön kehityksen. Niin uroksen kuin nartun ravinteellisella terveydellä vaikutetaan jo sikiön kehitykseen.

Kommenttina kehitykseen ja ruokintaan;

Kantavana:

1. Älä yli ruoki
2. Älä anna lisäaineita
3. 65-70 % sikiön painosta tapahtuu neljä viikkoa astutuksesta
4. Ruokintamäärän lisäys 25-40 % normaalista
5. Varo yliliikuntaa varsinkin kantoajan alussa
6. Ruokahalun väheneminen on normaalia

Imetys aika:

1. Ravinteellisesti vaikein suunniteltava, yksilöä seurattava
2. Pennuilla emänmaito ainoana ravintona ensimmäiset neljä viikkoa
3. Narttu joutuu kolminkertaistamaan energian tuotantonsa
4. Ruokamäärää tulee jatkuvasti lisätä tasaisesti kulutuksen mukaan

Siirtyminen kiinteään ravintoon:

1. Neljän viikon ikäisinä pennut kehittyvät ja alkavat tuntea kiinnostusta kiinteään ruokaan
2. Nartun imetyshalut vähenevät
3. Kuuden viikon iässä pentujen tulisi olla kiinteällä ravinnolla

Ruokasuositukset

Uros: Kaksi viikkoa ennen astutusta *Golden Eagle Performance*

Narttu: Neljä viikkoa ennen astutusta, *Golden Eagle Performance, Adult tai Holistic Kana*. Viimeinen ¼ raskaus ajalla *Golden Eagle Puppy tai Power/Performance*.

Tässä huomioitava nartun syönti taipumukset raskausaikana. Monet nartut menettävän raskausajan loppupuolella ruokahaluaan ja tällaisissa tapauksissa lisäruokinta tulee aloittaa aikaisemmin. Viimeinen ¼ raskausaikaa on erittäin kuluttavaa sikiöiden kehittyessä nopeasti. Nartun kalori tarve saattaa nousta 2,5 kertaiseksi. Narttu imetyksen ajan *Golden Eagle Puppy*

Pennut: Jos maidon tuotanto ja pentue koko normaali, lisäravinteita ei tarvita. Jos maito ei riitä, lisäravintona *Esbilac-emänmaidovastike*.

Nuoret: Siirtyminen *Golden Eagle Puppy*:sta *Golden Eagle Large&Giant Breed* ruokiin. Vaihtoehtoina *Super Premium* ja *Holistic*. Muista vaihtoehtoista *Golden Eagle Natural* ja *Holistic sarjassa Holistic Kana, Ankka tai Lamma*s. Tarkista sopiva vahvuus!

Aikuinen: Ravinto kulutuksen mukaan. *Golden Eagle* -sarjoista löytyy 17 erilaista vaihtoehtoa, viisi erilaista makua ja useita eri vahvuusvaihtoehtoja nirsoimmallekin koiralle.

Ylimääräinen valkuainen rasittaa aina munuaisia ja jatkuva liian vahvan ruuan ylenmääräinen syöttäminen johtaa vanhemmalla iällä munuaisvikaan.

Vanha: Usein lemmikin vanhenemista ei edes huomata, vuodet vierivät nopeasti ja ennen kuin huomataankaan, virkeästä nuoresta onkin tullut vanhus. Kuono harmaantunut, liikunta on selvästi vähentynyt, reippaan ulkoilun jälkeen selviä lihas- ja nivelkipuja. Juoksemisesta ja leikkimisestä tulee ajan myötä kivuliaampaa. Huomataan, ettei vanha lenkkiveri enää lähdekään yhtä innokkaasti lenkille, nivelsäryt ovat ensimmäisiä merkkejä vanhenemisestä.

Kun koira vanhenee, aineenvaihdunta hidastuu. Samoin sen kehon rakenne pikkuhiljaa muuttuu. Tämä näkyy liikunnan vähentymisenä, koira juoksee vähemmän, ei enää halua pitkille lenkeille, mahdollisesti naapurin kissan jahtaaminenkaan ei kiinnosta. Aikaisemmin oletettiin vanhan koiran ravintotarpeiden vähenevän iän myötä. Tämä oletus koski niin rasva, kuin valkuaisaine määriä. Viimeaikainen tutkimus on osoittanut tämän oletuksen osittain vääräksi. Rasvan kohdalla asia on selvä, vanheneva koira liikkuu vähemmän, eli kuluttaa vähemmän energiaa. Alhaisempi rasva pitoisuus, kuin nuoremmalla aktiivisemmalla koiralla. Valkuaisen kohdalla on päinvastoin. Aineenvaihdunnan hidastuessa, ravintoaineiden hyötykäyttö vähenee. Ravinnon valkuaispitoisuuden tulee olla suhteessa suuri. Nivelkivut ovat suurin näkyvä ongelma vanhoilla koirilla ja niistä kärsivät kaikki vanhukset. Samoin näkyvä oire valkuaisen puutoksesta on himmeä ja hauras turkki.

Golden Eagle Holistic Senior Care ravintoon on lisätty glukosamiinia sekä kondroitin sulfaattia, vahvistamaan nivelten voiteluominaisuuksia vähentäen nivelkipuja. Nämä aineet ovat luontaistuotteita, eivät lääkkeitä. Golden Eagle Products Inc on aina ollut edelläkävijä koiran terveellisen, luonnonmukaisen ruokinnan alalla ja nyt Golden Eagle antaa sinulle mahdollisuudelle *"kääntää kelloa taaksepäin"*.

Golden Eagle Holistic Senior Care sisältää 27 % korkealaatuista valkuaista kolmesta eri lihasta ikääntyneen koiran tarpeeseen, sekä vain 10

% rasvaa. Tämä tekee siitä ihanteellisen ravinnon vanhenevalle koiralle. Lisätty kuitupitoisuus helpottaa vanhemman koiran ruuansulatusta ja vatsan toimintaa. Lisänä myös ns. "pelastaja bakteerit" vatsan ja suoliston toiminnan tehokkuuden parantamiseen, sekä Golden Eaglen tunnetusti sisältää korkeat vitamiini- ja hivenainepitoisuudet, jotka mahdollistavat vastustuskyvyn tehokkaan toiminnan.

Lisätietoja ruokinnasta ja aineenvaihdunnasta: Olli Wuorimaa
email: olli.wuorimaa@shetland.fi